

Ақийда дарслари (157-дарс). Ким Аллоҳдан сўрамаса, У Зот ундан ғазабланади

19:30 / 15.11.2021 5094

«Аллоҳ таоло дуоларни ижобат ва ҳожатларни раво қилади».

Жумҳур мусулмонлар ва бошқа дин аҳллари ҳам дуо манфаатни жалб қилиш ва зарарни даф этиш учун энг кучли сабаблардан эканига ишонишади. Аллоҳ таолонинг мусулмон бўлсин, кофир бўлсин, бандасининг дуосини ижобат қилиб, унга сўраганини бериши, ризқ ва ёрдам бериши оят ва ҳадислардан маълумдир.

Имом Ибн Можа «Сунан» китобида Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилган ҳадисда Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Ким Аллоҳдан сўрамаса, Ул Зот ундан ғазабланади», деганлар.

Аллоҳ таоло Ўзининг олти сифатига далолат қилгани сабабидан дуо қилишга амр қилгандир:

1. Вужуд (борлиги). Чунки йўққа дуо қилинмайди. Йўқдан бирор нарса сўралмайди.
2. Ғанийлиги (бойлиги). Чунки фақирга дуо қилинмайди. Фақирдан бирор нарса сўралмайди.
3. Эшитувчилиги. Чунки карга дуо қилинмайди. Кардан бирор нарса сўралмайди.
4. Карам (сахийлик). Чунки бахилга дуо қилинмайди. Бахилдан бирор нарса сўралмайди.
5. Раҳмат. Чунки раҳмсизга дуо қилинмайди. Раҳмсиздан бирор нарса сўралмайди.
6. Қудрат. Чунки ожизга дуо қилинмайди. Ожиздан бирор нарса сўралмайди.

Дуони инкор қилувчи ушбу олти сифатни инкор қилувчидир. Ундан ғофил бўлган олти сифатдан ғофилдир.

Билингки, сабабларга суяниб, дуо қилмаслик тавҳиддаги ширкдир. Сабабларни бутунлай тан олмаслик ақлдаги нуқсондир. Сабабларни ишлатишдан юз ўгириш эса ишларни сабабларга боғлаб қўйган шариатга айб тақашдир.

Таваккул ва умидворлик тавҳид, ақл ва шариат вожиб қилган нарсалардан иборатдир. Сабабларга таваккул қилиб (суяниб) қолмайди ҳам, уларни беҳудага чиқармайди ҳам. Балки, Аллоҳга таваккул қилган (суянган) ҳолда, сабаблар Аллоҳнинг иродаси ва изни ила натижали бўлади, деб ҳаракат қилади.

Аллоҳ таоло дуоларни ижобат қилишига далил:

يَتَدَابِعُ عَنَّا نُورُ بَكْتَسَي نِي دَلَّا نًا مُمْكَلٌ بِجَسَا ي نُوْعُدَا مُكْبَر لَاقَو
نِي رَا دَا مَّ نَّ هَج نُو لُ ح دَي س

1. **«Роббингиз деди: «Менга дуо қилинг, сизга ижобат қилурман»** (Ғофир сураси, 60-оят).

نَاعِدُ إِذَا عَادَلَا عَوَّدُ بِيحُ أُبَيْرَقُ يِّنِإِفِ يِّنِ عَدَابِعِ كَلَّأَسِ إِذِو
نَوُدُّشُرِّي مَّهَلَّعَلِ يِبْ أُونُمُؤْيِلْو يِلْ أُوْبِيحَتْسَيَلَفِ

2. «Қачон бандаларим сендан Мен ҳақимда сўрасалар, бас, албатта, Мен яқиндирман. Дуо қилувчи Менга дуо қилганда, дуосини ижобат қилурман» (Бақара сураси, 186-оят).

يَتَدَابِعُ نَعْنُورُبُكَّتَسَيَنِ يَدَّلَا نِمُكَلِّبِحَتْسَأُ يِنُغُدَا مُكُّبَرَلِاقَو
نَيِرْحَادَمَّ نَهَجَنُوْلُحُدَيَسَ

3. «Албатта, Менинг ибодатимдан кибр қилганлар жаҳаннамга хору зор ҳолларида кирурлар» (Ғофир сураси, 60-оят).

«Сунний ақийдалар» китоби асосида тайёрланди